

Anotace

Kazuistický způsob řešení etických otázek má své kořeny již ve starověku a křesťanské prostředí jej s úspěchem dále rozvinulo. Přesto je zhruba od poloviny 17. století kritizován z důvodu zneužívání a údajné nevědeckosti, a takto následně opouštěn. Zesměšňující kritika Blaise Pascala v jeho „Listech venkovanovi“ představuje kazuistickou morálku jako nauku, kterou lze ospravedlnit prakticky cokoli, a takové hodnocení přetrvává do dnešních dní. Ve stejné době docházelo k oslnivému rozvoji matematizovaných přírodních věd a podobná matematická exaktnost byla očekávána i od ostatních oborů, měly-li být brány vážně. Také etika se zaměřila na hledání abstraktních obecných principů, které by oblast morality popsaly, obsáhly a vysvětlily, a hodnota kazuistiky začala být spatřována pouze coby ilustrace takových principů. V této práci jsem se pokusil o rehabilitaci kazuistiky a vycházel jsem přitom z knihy amerických autorů Alberta R. Jonsena a Stephena Toulmina „The Abuse of Casuistry“ z roku 1988. Jedním ze záměrů této práce je představit tuto u nás ne příliš známou monografii. Kazuistiku jsem pak jako etickou metodu vyzkoušel na příkladech lékařského rozhodování o přechodu z léčby kurativní směrem k symptomatické u pacientů s devastujícím postižením centrální nervové soustavy. Na závěr jsem diskutoval legitimitu a místo kazuistiky v etickém uvažování a to z pohledu filosofické etiky i křesťanské teologie.